

تفاوت استراتژی امنیتی آمریکا و ایران در خاورمیانه

سیدحسین موسویان در مقاله‌ای در پایگاه خبری - تحلیلی المانی‌تور نوشت: تا زمانی که آمریکا صدای مردم را نادیده بگیرد، با جنبش‌های مردمی مقابله کند و خواست‌های به حق ملت‌های خاورمیانه مانند فلسطینی‌ها را نادیده بگیرد، شاهد تشدید احساسات منفی در منطقه علیه خود خواهد بود.

به گزارش ایسنا، متن این مقاله به شرح زیر است: سردار جعفری فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در مصاحبه اخیر خود اعلام کرد که ایران به آموزش صد هزار نیروی داوطلب مردمی در کشورهای عراق و سوریه در زمینه انتقال تجربه و دانش نظامی کمک کرده تا آنها بتوانند از ارتش‌های ملی این دو کشور حمایت کنند.

وی همچنین اظهار داشت که استراتژی ایران در مقابله با تروریسم داعش مؤثرتر از آمریکا واقع شده با وجودی که در این راستا آمریکا بودجه هنگفتی در مقایسه با ایران هزینه کرده است.

قدردانی از تلاش ایران در مبارزه با تروریسم داعش در سفر رسمی رئیس جمهور ایران به عراق که توجه جهانیان را جلب کرد، به وضوح قابل مشاهده بود. دیدار رئیس جمهور روحانی در عراق و استقبال کم سابقه مقامات عراقی از ایشان در قیاس با سفر اخیر ترامپ رئیس جمهور آمریکا به این کشور، قابل تأمل است. در پایان دسامبر ۲۰۱۸، رئیس جمهور ترامپ به صورت مخفیانه به عراق سفر کرد و هواپیمای وی در تاریکی شب در یکی از پایگاه‌های آمریکا در عراق فرود آمد بدون آنکه مقامات عراقی از او استقبال رسمی کنند. رئیس جمهور نخست وزیر و رئیس پارلمان عراق حاضر به دیدار با او نشدند.

از سوی دیگر، سفر رئیس جمهور روحانی به بغداد از پیش اعلام شد و هواپیما در روز روشن در بغداد فرود آمد و مقامات عالی رتبه عراقی از وی به گرمی استقبال کردند و با تمام مقامات عالی رتبه عراق و نیز بالاترین مقام‌های مذهبی از جمله آیت الله العظمی سیستانی ملاقات داشت. علل این تفاوت‌های آشکار در سفر دو رئیس جمهور ریشه در دو استراتژی متفاوت منطقه‌ای این دو کشور دارد.

برخی از تحلیلگران در منطقه خاورمیانه و فراتر از آن معتقدند انقلاب اسلامی سال ۱۳۵۷ در ایران، نقطه عطفی است که بسیاری از تحولات خاورمیانه تحت تأثیر آن اتفاق افتاده است. شاید یکی از ویژگی‌های برجسته ایران پس از انقلاب، روابط تلخ و متلاطم با آمریکا بوده است. بسیاری از تحلیلگران جهانی استدلال کرده اند که شواهد کافی وجود دارد که در برخی موارد مهم، به طور سیستماتیک همگرایی و همسویی در منافع ایران و آمریکا وجود دارد. به عنوان مثال، رژیم طالبان در افغانستان و رژیم صدام حسین در عراق، هر دو دشمن مشترک آمریکا و ایران بودند. در حال حاضر نیز آنها مبارزه با داعش و شبکه‌های گسترده گروه‌های تروریستی مانند القاعده، النصرة و بوکوحرام را به عنوان اولویت‌های اصلی امنیت ملی می‌دانند.

با این وجود، این سوال مطرح می‌شود که چرا جنبش همگرایی و همسویی در منافع امنیتی و ملی، زمینه ساز بهبود روابط دوحانه

گسترش افکار افراطی و تروریستی شده است. به عبارت دیگر منابع مالی و مغزشویی ایدئولوژیکی گروه‌های تروریستی مستقیماً از طرف متحدین خود آمریکا در منطقه صورت می‌گیرد. بنابراین حمایت نظامی و سیاسی آمریکا از متحدانی صورت می‌گیرد که با ایجاد جنگ‌های فاجعه بار مانند حمله به یمن مسئول ایجاد بی ثباتی در منطقه هستند.

اما دلیل مهمتر در مورد عدم بهبود روابط ایران و آمریکا این است که آمریکا منافع ملی خود را در سرمایه گذاری روی دولت‌های متحد در خاورمیانه می بیند که به مخالفت با خواست ملتها منجر شده است. این نوع نگرش سابقه تاریخی نیز دارد. از تلاش در سرنگونی دولت منتخب دکتر مصدق در سال ۱۳۳۲ که صنعت نفت ایران ملی کرد، تا حمایت از رژیم‌های دیکتاتوری در منطقه مثل شاه ایران، سران عربستان سعودی، حسنی مبارک مصر و بن علی در تونس، آمریکا پیوسته منافع ملی خود را در حمایت از دولت‌های غیر دموکراتیک دانسته است.

از سوی دیگر، ایران سرمایه گذاری روی ملتها و نه فقط دولت‌ها را به عنوان استراتژی مؤثر خود تعریف کرده، همان سیاستی که از اوایل انقلاب در داخل خود کشور آغاز و اجرا کرد. در جنگ تحمیلی رژیم صدام که در ابتدا با کمبود منابع انسانی در ارتش ملی ایران توأم بود، به دستور امام خمینی (ره)، نیروهای مردمی بسیج به عنوان ارتش ۲۰ میلیونی مردمی به دفاع از تمامیت ارضی کشور به پا خواستند.

ایرانیان از تمامی طبقات اجتماعی و ادیان و مذاهب مختلف اما با گرایش‌های ملی، داوطلبانه برای دفاع از کشور خود علیه متجاوز برخاستند. در طی چهار دهه گذشته، این مدل نیز در سایر نقاط منطقه تکرار شده است. در اوایل دهه ۶۰ حزب الله لبنان با کمک و آموزش نیروهای ایرانی برای حفظ تمامیت ارضی لبنان و مقابله با تجاوزات اسرائیل شکل گرفت. در عراق نیز بعد از ظهور یک گروه تروریستی و اشغالگر بنام داعش، بر اساس فتوای مرجع عالی قدر آیت الله سیستانی، نیروی بسیج مردمی حامی دولت متشکل از دهها هزار نفر از مردم عادی شکل گرفت. از این رو، نکیه به نیروهای مردمی برای مقابله با تهدیدهای امنیت ملی در منطقه، از مدل بسیج در ایران الهام گرفته شده است.

اکنون آمریکا در روابط خود با بغداد و نیروی بسیج مردمی عراق مشکل دارد زیرا آنها روابط خوبی با ایران دارند. با وجودی که آمریکا نقش مؤثر نیروی بسیج مردمی عراق در باز پس گیری خاک عراق از داعش را مورد تحسین قرار داده، در عین حال آنها را تهدیدی برای خود تلقی می‌کند. پنتاگون تصریح کرده که بنای مقابله با نیروی بسیج مردمی عراق را ندارد و لذا نظر می‌رسد که آنها را مورد حمله قرار نخواهد داد چون پایگاه مردمی در عراق داشته و از امیدهای آینده عراق هستند.

مطمئناً حمایت ایران از گروه‌های مردمی تشکیل دهنده مبارزه با تروریسم در منطقه تنها به شیعیان محدود نمی‌شود. ایران همچنین از گروه مقاومت سنی مذهب مثل حماس در فلسطین نیز حمایت می‌کند. ایران حتی در قضیه فلسطین، که بزرگترین منبع بحران‌های خاورمیانه است، خود را با مردم فلسطین متحد کرده است که همچنان به مقاومت در برابر تجاوزات اسرائیل ادامه می‌دهند. مقاومت مردمی فلسطین به عنوان یک موضوع انسانی در دنیا مطرح است و از حمایت مردم نه فقط در جهان اسلام بلکه در سراسر دنیا برخوردار است.

متحدان ایالات متحده در منطقه یعنی اکثر کشورهای عربی خلیج فارس و مصر به ظاهر از فلسطین حمایت می‌کنند، اما در پشت صحنه، روابط پنهان و نزدیکی با اسرائیل برقرار کرده اند. به تازگی گزارش‌های معتبر و مستند ابعاد وسیعی از روابط مخفی آنها با اسرائیل را فاش کرده است. در عین حال گروه‌های محبوب مردمی یعنی حماس فلسطین، حزب الله لبنان و نیروهای بسیج عراقی از حمایت بسیاری از کشورهای منطقه و خارج از منطقه برخوردارند.

به طور خلاصه، ایران و آمریکا دو استراتژی متفاوت در خاورمیانه را دنبال می‌کنند. آمریکا فقط سرمایه گذاری روی دولت‌های منطقه را در دستور کار داشته در حالی که ایران علاوه بر تلاش برای حفظ روابط حسنه با دولت‌ها، تعامل با ملتها را در دستور کار داشته و سعی نموده که نیروی‌های مقاومت مردمی از دل ملتها شکل گیرند. این دو استراتژی مختلف پیامدهای مهمی در روابط آمریکا و ایران در منطقه داشته و موجب عدم روابط دیپلماتیک بین دو کشور شده است. تا زمانی که آمریکا صدای مردم را نادیده بگیرد، با جنبش‌های مردمی مقابله کند و خواست‌های به حق ملتها خاورمیانه مانند فلسطینی‌ها را نادیده بگیرد، شاهد تشدید احساسات منفی در منطقه علیه خود خواهد بود.

انتهای پیام

لینک کوتاه: خبرنگار زهرا اصغری | دبیر محمد نوراللهی

<https://www.isna.ir/news/98010300699/>

نظرات

ایمیل

نام

نظر شما

ارسال

آخرین اخبار

- ۷ دقیقه قبل
"زیر"ها چگونه ماهیان کشور را تهدید می کنند؟
- ۳۳ دقیقه قبل
ابراز تعجب چاووش اوغلو نسبت به «اظهاراتی که از زبان پامپئو منتشر شد»
- ۴۷ دقیقه قبل
۲۱ فروردین؛ دفاع ایران در برابر آمریکا در لاهه
- ۱ ساعت قبل
خلیفه حفر از آغاز عملیات نظامی برای تسلط طرابلس خبر داد
- ۱ ساعت قبل
فرزندان "نسل هزاره" چه کسانی هستند؟
- ۲ ساعت قبل
سلفی برای ثبت خاطره است و نه خلق هنر
- ۲ ساعت قبل
آیا باید از آبرهوش مصنوعی ترسید؟
- ۳ ساعت قبل
بررسی راهکارهای ارتقای همکاری سازمان شهرداریها و دهیاریها با جهاد دانشگاهی
- ۳ ساعت قبل
مناسب سازی اتوبوس های بی آرتی برای معلولان تا پایان اردیبهشت ماه
- ۳ ساعت قبل
۷ باور غلط درباره "آلبرت اینشتین"
- ۳ ساعت قبل
در بدترین شرایط مطبوعات هستیم
- ۳ ساعت قبل
وليام بنز: استراتژی آمریکا برای خروج از بحام نتیجه نمی دهد

- کاهش تعداد جان‌باختگان در تصادفات درون‌شهری ۴
ساعت قبل
- قرار گرفتن سازه‌های مهم در مناطق حساس زلزله‌زا ۴
ساعت قبل
- نفت مسجد سلیمان ۹۷ / پر امید اما کم بضاعت ۴
ساعت قبل
- سال ۹۷، پرکار و خبرساز برای کمیته ملی المپیک ۵
ساعت قبل
- نگرانی از تکرار وعده‌هایی که به‌موقع عملی نشدند ۵
ساعت قبل
- بیگیری آموزش و پرورش برای رفع مشکل ادامه تحصیل فرهنگیان ۵
ساعت قبل

... آخرین اخبار

آرشیو | خط مشی | درباره ایسنا | تماس با ایسنا

نرم افزار تحریریه نستوه

خط

مشی

© 2019 Iranian Students' News Agency. All rights reserved